

Powszechny Spis Rolny 2020 – wyniki ostateczne w województwie śląskim część II

02.09.2022 r.

Powszechny Spis Rolny (PSR) został przeprowadzony na terytorium Polski w okresie od 1 września do 30 listopada 2020 r., według stanu na dzień 1 czerwca 2020 r. Spisem rolnym, jako badaniem pełnym, zostały objęte gospodarstwa rolne, których użytkownikami były osoby fizyczne (gospodarstwa indywidualne) oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Najwięcej stanowisk odnotowano dla kur niosek 2458,9 tys.

↑ 9,2%

Wzrost zużycia nawozów mineralnych (NPK) w porównaniu z PSR 2010

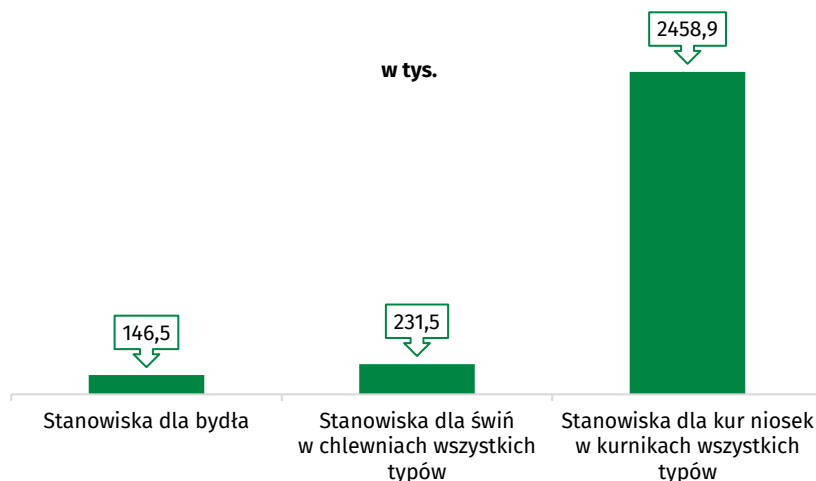
Według ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020¹, w odniesieniu do PSR 2010, w województwie śląskim zwiększyło się zużycie nawozów mineralnych, łącznie azotowych, fosforowych i potasowych (NPK) oraz wapniowych. W badanym okresie obniżyła się zarówno liczba gospodarstw indywidualnych w których końcowa produkcja rolnicza

przeznaczona była głównie na sprzedaż oraz przeznaczona była głównie (w tym wyłącznie) na samozaopatrzenie.

1. Stanowiska w budynkach inwentarskich dla bydła, świń i drobiu (kur niosek)

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2020 r. wykazały, że w województwie śląskim 7,5 tys. gospodarstw rolnych posiadało obory, w których było łącznie 146,5 tys. stanowisk dla bydła (w kraju 7015,4 tys.), w tym w gospodarstwach indywidualnych – 138,7 tys. stanowisk. W 2020 r. odnotowano 3,0 tys. gospodarstw rolnych posiadających chlewnie, gdzie ilość stanowisk dla trzody chlewnej wyniosła 231,5 tys. (w kraju 12251,3 tys.), w tym w gospodarstwach indywidualnych – 166,6 tys. stanowisk. W 2020 r. spisano 17,3 tys. gospodarstw rolnych posiadających kurniki dla kur niosek, w których było łącznie 2458,9 tys. stanowisk (w kraju 61700,6 tys.), w tym w gospodarstwach indywidualnych – 1712,5 tys. stanowisk.

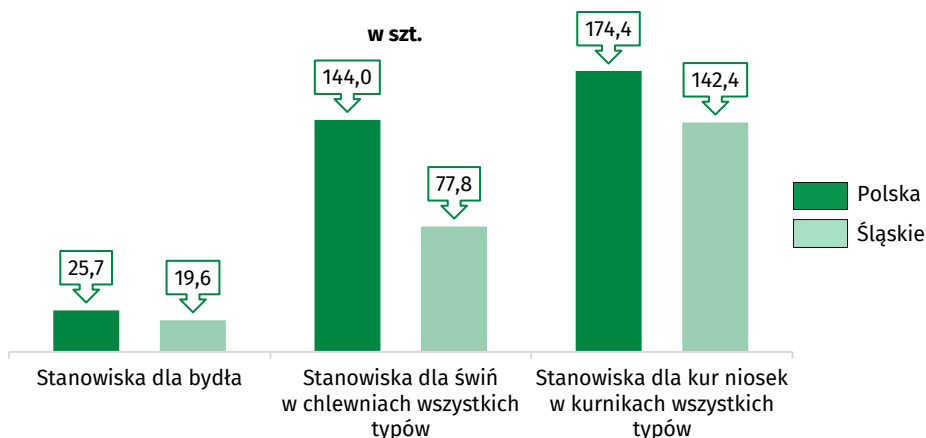
Wykres 1. Stanowiska w budynkach inwentarskich dla bydła, świń i drobiu (kur niosek)

Przeciętnie w województwie śląskim na 1 gospodarstwo z chlewniami przypadło prawie 78 stanowisk dla świń (w kraju 144). Średnia liczba stanowisk dla bydła wyniosła prawie 20 stanowisk (w kraju prawie 26), a dla kur niosek średnia liczba stanowisk na 1 gospodarstwo rolne wyniosła ponad 142 (w kraju ponad 174).

¹ UWAGA. Dane ostateczne na poziomie województwa prezentowane są według siedziby użytkownika gospodarstwa rolnego, natomiast dane na poziomie gmin – według siedziby gospodarstwa.

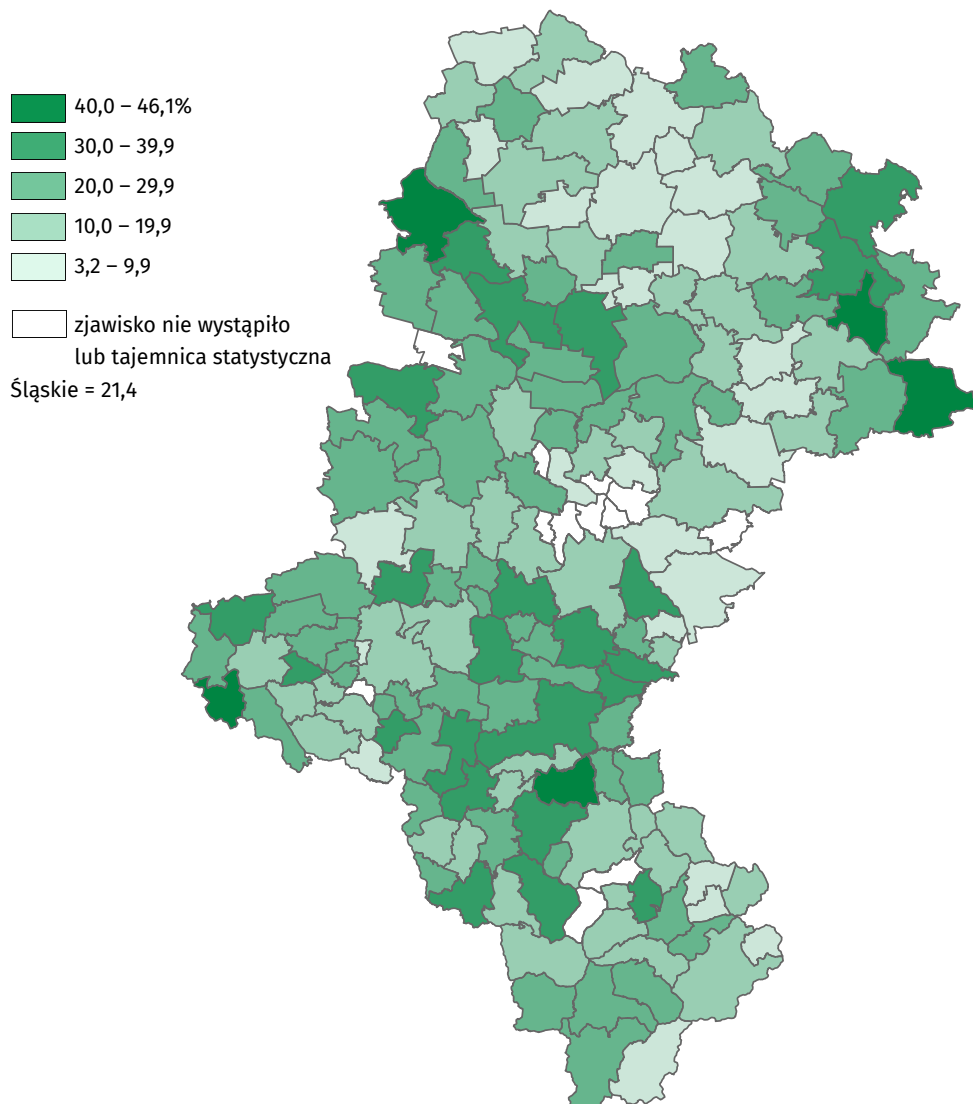
Wykres 2. Średnia liczba stanowisk przypadających na 1 gospodarstwo rolne

2. Budynki i budowle gospodarcze

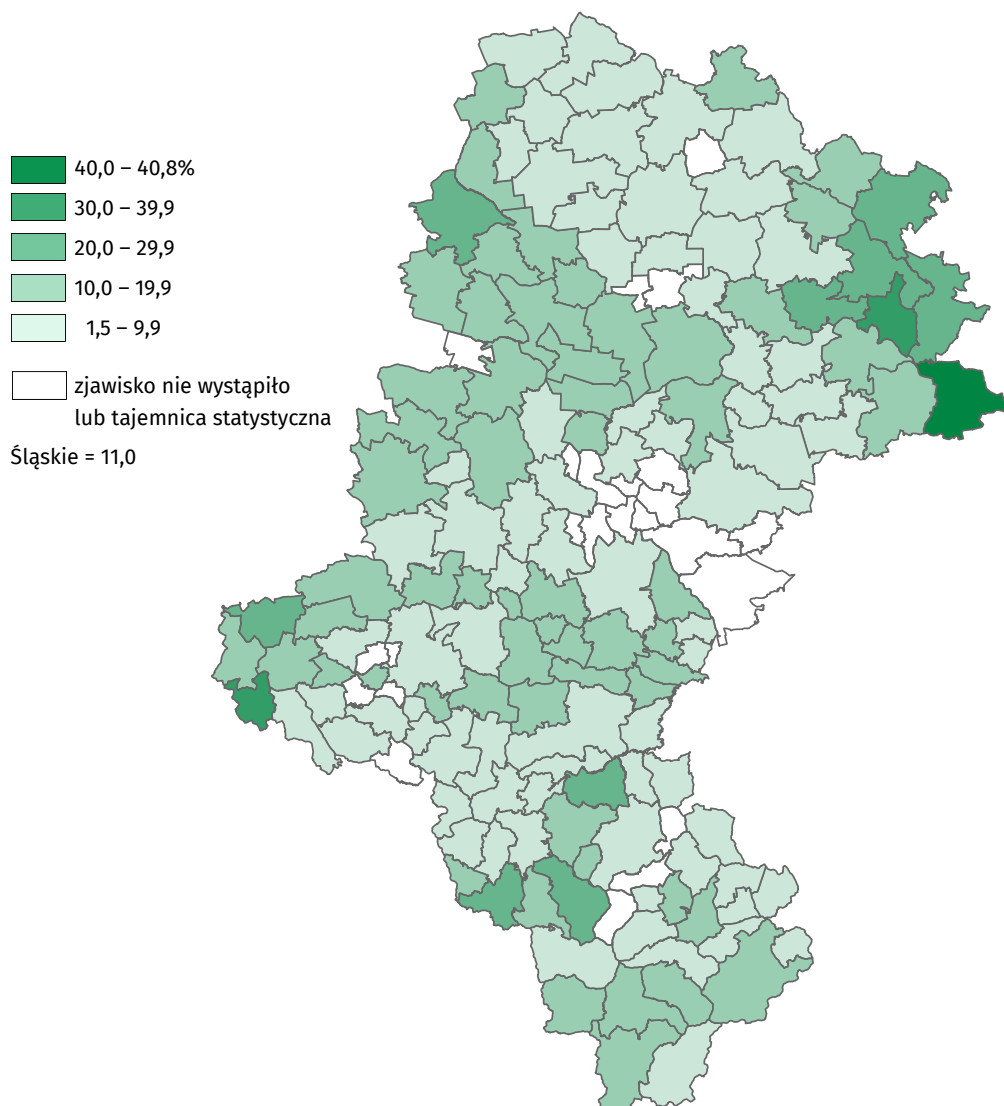
W 2020 r. Powszechnym Spisem Rolnym objęto wybrane budynki gospodarskie, w tym wyłącznie specjalistyczne budynki inwentarskie. W województwie śląskim odnotowano 9,9 tys. gospodarstw rolnych w których użytkowane były budynki inwentarskie (w kraju 272,0 tys.). Wśród gospodarstw, w których użytkowane były specjalistyczne budynki inwentarskie dominowały gospodarstwa rolne z oborami – 5,1 tys., tj. 50,9%. W województwie liczba specjalistycznych budynków, w tym obór wyniosła 5,4 tys. (2,7% w skali kraju), liczba chlewni – 2,1 tys. (3,3%), liczba kurników – 5,4 tys. (5,6%).

Mapa 1. Udział gospodarstw rolnych wyposażonych w specjalistyczne budynki gospodarskie w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych według gmin w 2020 r.

Najwyższy udział gospodarstw rolnych wyposażonych w specjalistyczne budynki gospodarskie wystąpił w gminie Czechowice-Dziedzice, a najniższy w gminie Rędziny

Mapa 2. Udział gospodarstw rolnych wyposażonych w obory w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych według gmin w 2020 r.

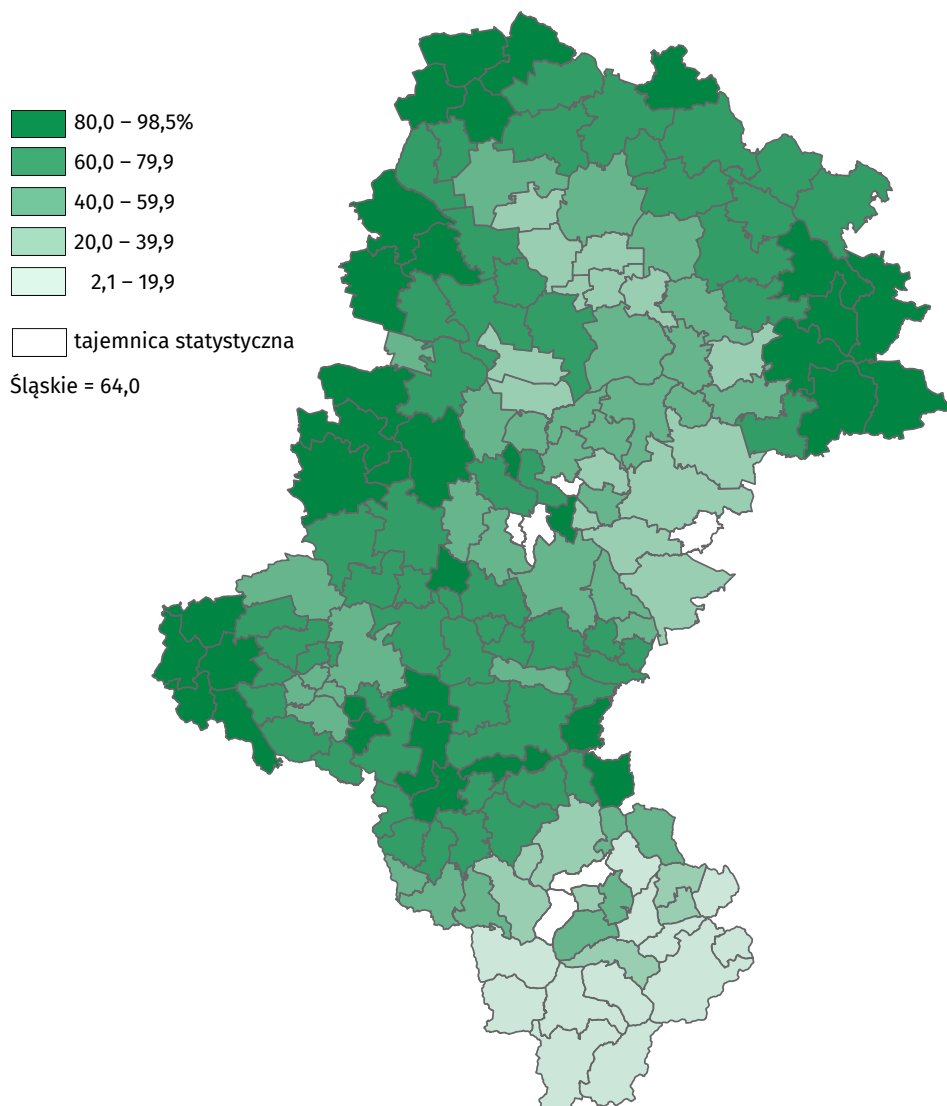

Najwyższy udział gospodarstw rolnych wyposażony w obory wystąpił w gminie Żarnowiec, a najniższy w gminie Ogródzieniec

3. Nawożenie nawozami mineralnymi i naturalnymi

Ostateczne wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2020 wykazały, że w okresie 12 miesięcy poprzedzających spis 31,3 tys. gospodarstw stosowało nawozy mineralne, a 8,2 tys. wapniowe. W ogólnej liczbie gospodarstw rolnych udział gospodarstw stosujących nawożenie mineralne wynosił 63,0%, a wapniowe – 16,5%.

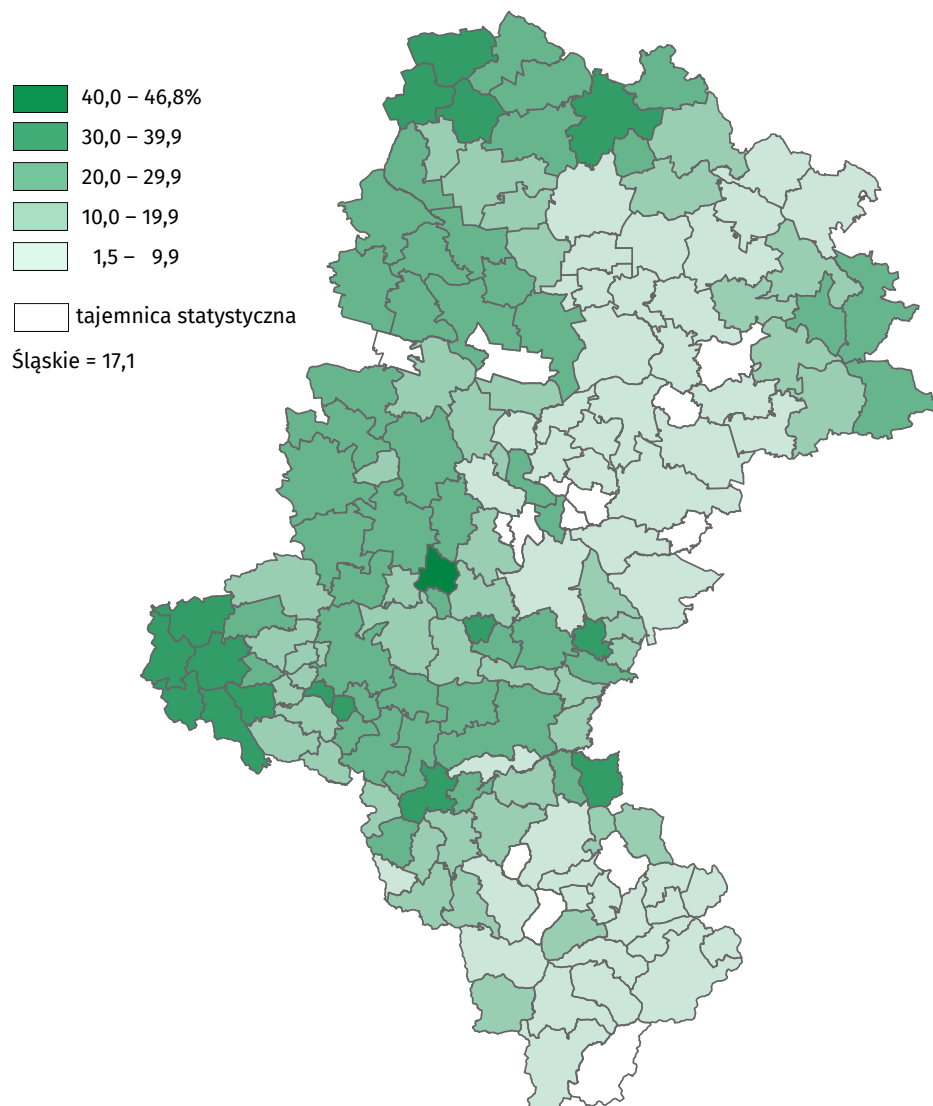
Mapa 3. Udział gospodarstw rolnych stosujących nawożenie mineralne (NPK) w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych w 2020 r.

Najwyższy udział gospodarstw stosujących nawożenie mineralne (NPK) w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych wystąpił w gminie Krzanowice, a najniższy w gminie Wiśla

Zużycie nawozów mineralnych, łącznie azotowych, fosforowych i potasowych (NPK), w badanym okresie było o 9,2% większe niż w 2010 r. i wyniosło 48,2 tys. ton. W 2020 r. na 1 ha użytków rolnych ogółem zużyto przeciętnie 123,5 kg NPK (w kraju 130,5 kg NPK), w tym w gospodarstwach indywidualnych 120,6 kg NPK (w kraju 126,6 kg NPK). W stosunku do 2010 r. zwiększyło się zużycie nawozów potasowych o 40,3% i wyniosło 35,9 kg/ha UR. Pod uprawy zastosowano ponadto 64,2 kg/ha UR nawozów azotowych (o 0,9% więcej niż w 2010 r.) oraz 23,3 kg/ha UR nawozów fosforowych (o 1,3% mniej niż w 2010 r.).

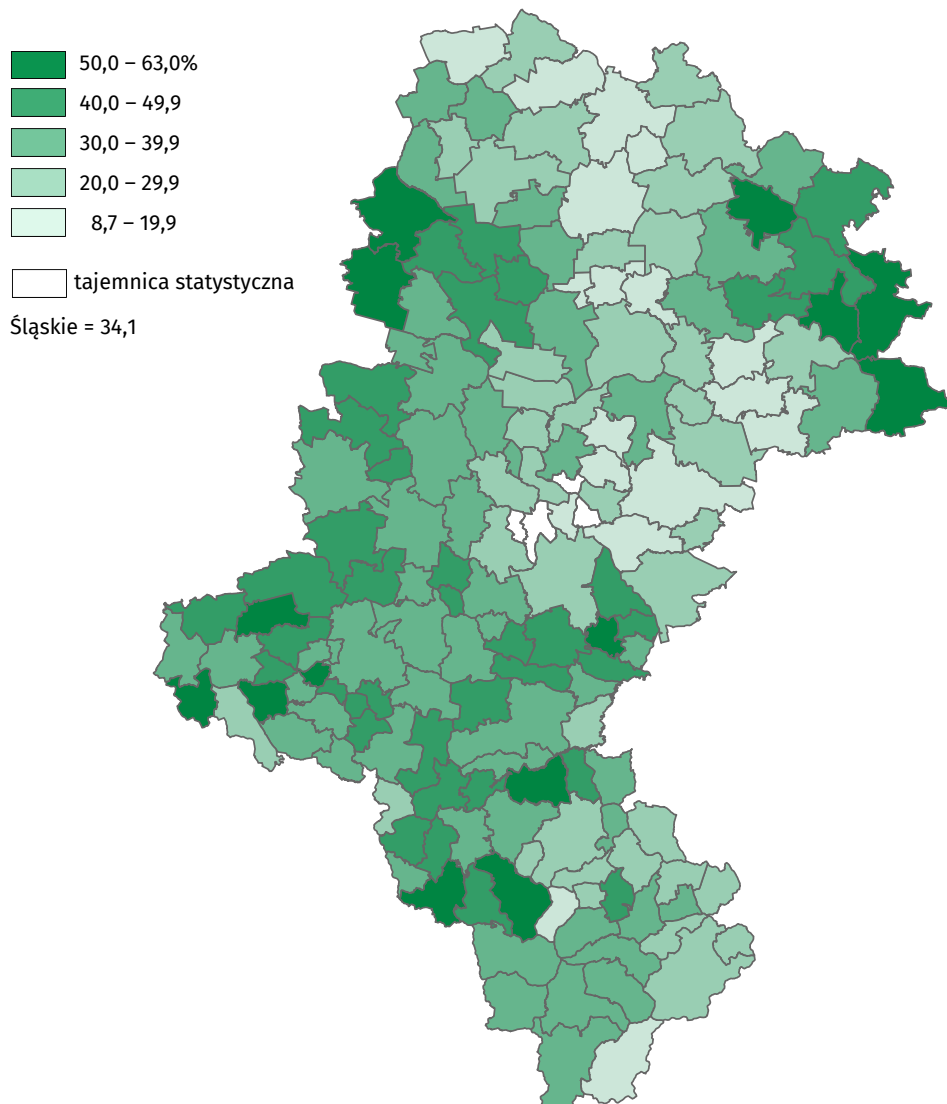
Mapa 4. Udział gospodarstw rolnych stosujących nawożenie wapniowe w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych według gmin w 2020 r.

Najwyższy udział gospodarstw stosujących nawożenie wapniowe w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych wystąpił w gminie Gierałtowiec, a najniższy w gminie Jeleśnia

Zużycie nawozów wapniowych w porównaniu z 2010 r. wzrosło o 90,8% i wyniosło 31,3 tys. ton (16,4 tys. ton w 2010 r.). W 2020 r. średnie zużycie nawozów wapniowych (CaO) w przeliczeniu na 1 ha UR ogółem wyniosło 80,3 kg (w kraju 89,6 kg) i było prawie dwukrotnie większe niż w 2010 r. (42,0 kg).

Mapa 5. Udział gospodarstw rolnych stosujących nawożenie obornikiem w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych według gmin w 2020 r.

Najwyższy udział gospodarstw stosujących nawożenie obornikiem w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych wystąpił w gminie Krzanowice, a najniższy w gminie Ogrodzieniec

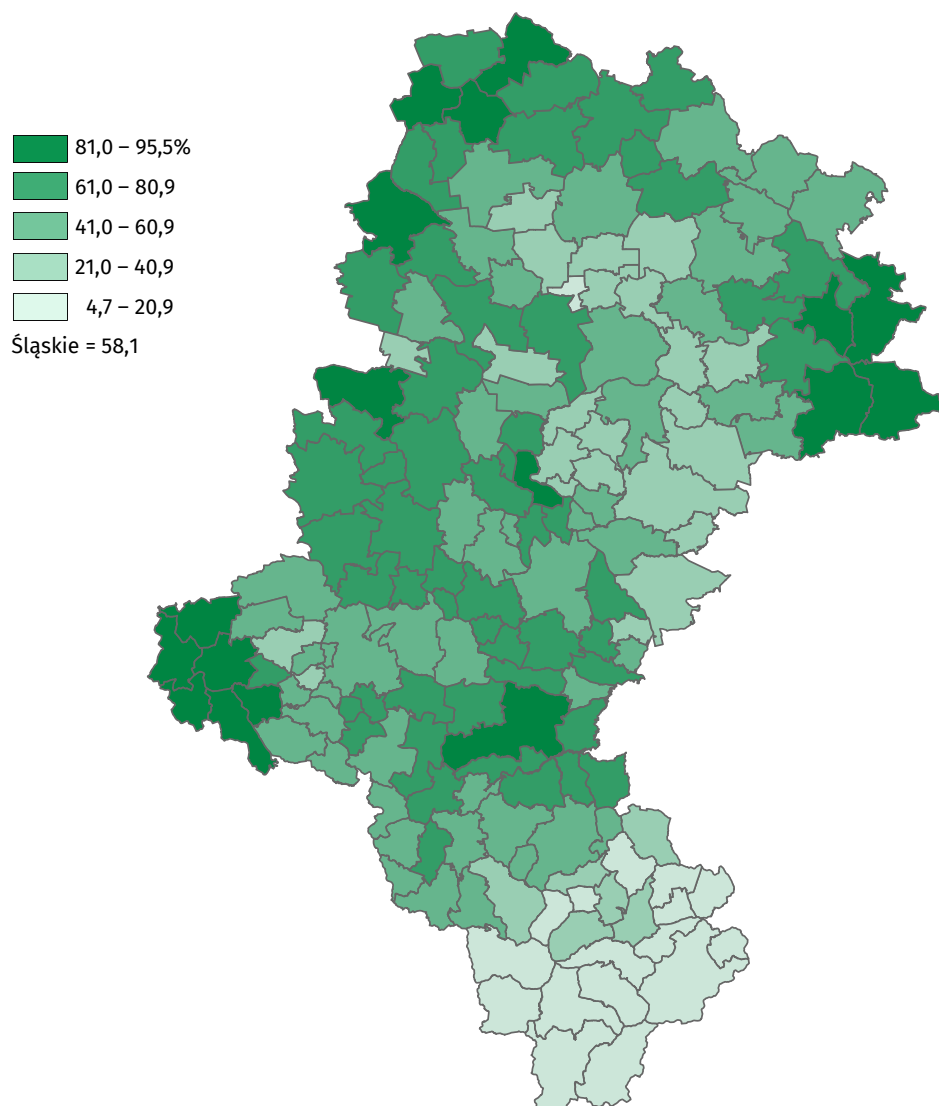
Nawozy organiczne pochodzenia zwierzęcego, tj. obornik, gnojówkę, gnojowicę i pomiot ptasi zastosowało 20,2 tys. gospodarstw rolnych, w tym gospodarstwa indywidualne stanowiły 99,7% (w kraju 575,2 tys., w tym 99,7% gospodarstw indywidualnych). Gospodarstwa stosujące nawozy naturalne najczęściej stosowały nawożenie obornikiem (81,6% ogółu). Zużycie obornika w porównaniu z 2010 r. spadło o 12,1% i wyniosło w 2020 r. 834,2 tys. ton (949,4 tys. ton w 2010 r.). Najwięcej gospodarstw stosujących nawozy naturalne stosowało do nawożenia metodę rozrzutową z przyoraniem po 4 godzinach ale do 24 godzin – 9,0 tys. gospodarstw oraz metodę rozrzutową z przyoraniem w ciągu 4 godzin – 8,4 tys. gospodarstw (podobnie jak w kraju odpowiednio: 280,4 tys. gospodarstw i 231,8 tys. gospodarstw).

Według danych ostatecznych Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2020 r. 17,0 tys. gospodarstw rolnych przechowywało nawozy naturalne (w kraju 462,4 tys.). Najczęściej występującą metodą przechowywania nawozów było przechowywanie na przyzmach z płytą obornikową – 7,4 tys. gospodarstw, tj. 43,6% gospodarstw (w kraju 196,4 tys., tj. 42,5%).

4. Przeznaczenie końcowej produkcji rolniczej

Według ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020, liczba gospodarstw indywidualnych w których końcowa produkcja rolnicza przeznaczona była na sprzedaż wyniosła 28,3 tys. (3,1% w skali kraju) i w odniesieniu do wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010 zmniejszyła się o 35,6% (w skali kraju spadek o 25,1%). Odsetek gospodarstw, gdzie produkcja rolnicza przeznaczona była głównie na sprzedaż wyniósł 88,4%. W strukturze gospodarstw indywidualnych, gdzie końcowa produkcja rolnicza przeznaczona była na sprzedaż, pod względem grup obszarowych największy udział stanowiły gospodarstwa o powierzchni 1–5 ha (50,2%), następnie 5–10 ha (23,0%), a najmniejszy gospodarstwa do 1 ha włącznie (3,4%).

Mapa 6. Udział gospodarstw indywidualnych produkujących na sprzedaż w gospodarstwach indywidualnych ogółem według gmin w 2020 r.

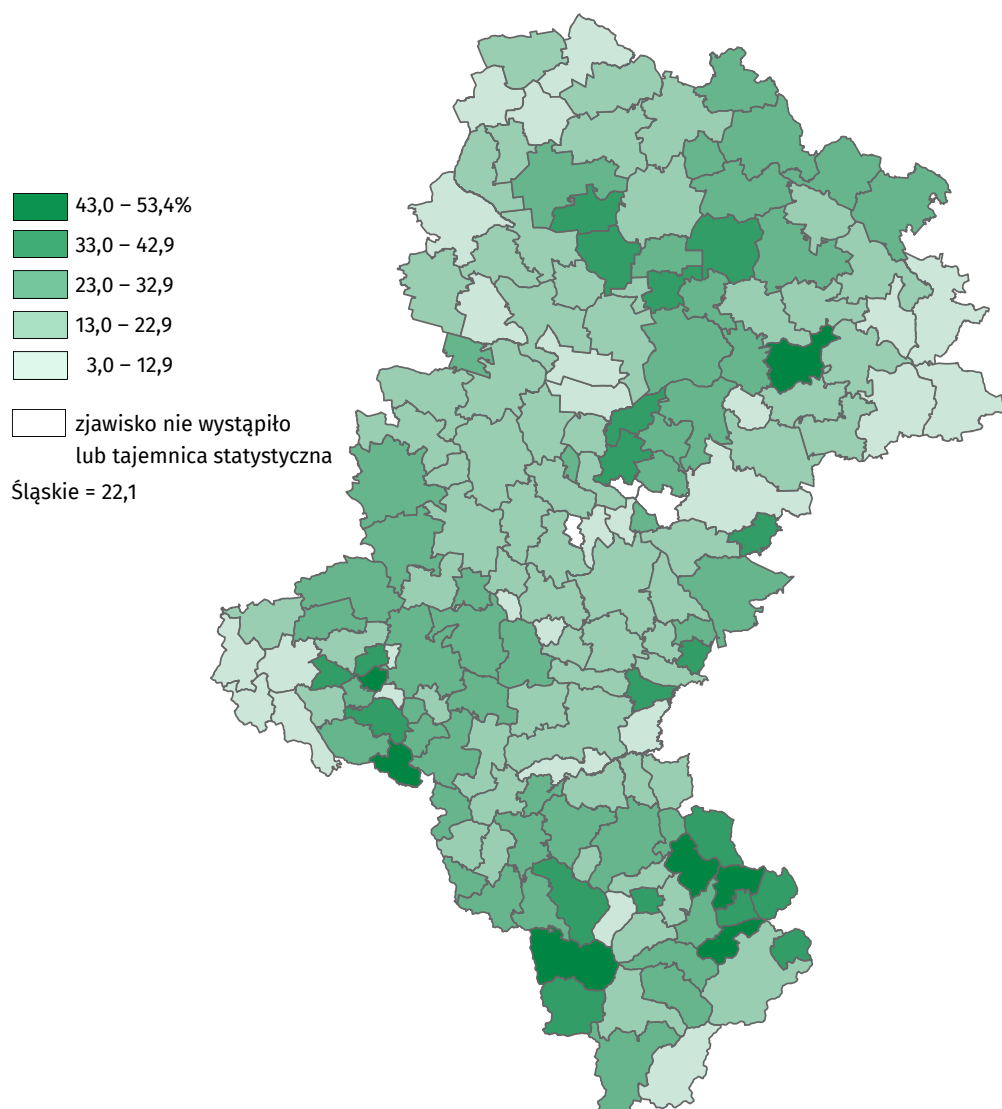
Liczba gospodarstw indywidualnych, w których końcowa produkcja rolnicza przeznaczona była na sprzedaż wyniosła 28,3 tys. (3,1% w skali kraju)

Największy udział gospodarstw indywidualnych produkujących na sprzedaż w gospodarstwach indywidualnych ogółem zanotowano w gminie Krzanowice, a najmniejszy w gminie Ujszoły

Liczba gospodarstw indywidualnych w których końcowa produkcja rolnicza przeznaczona była głównie (w tym wyłącznie) na samozaopatrzenie wyniosła 10,6 tys. (5,1% w skali kraju) i w odniesieniu do 2010 r. zmniejszyła się o 65,4% (w kraju spadek o 59,6%). Odsetek gospodarstw, w których produkcja rolnicza przeznaczona była wyłącznie na samozaopatrzenie wyniósł 69,1%. W strukturze gospodarstw indywidualnych, gdzie produkcja rolnicza przeznaczona była głównie (w tym wyłącznie) na samozaopatrzenie, pod względem grup obszarowych największy udział stanowiły gospodarstwa o powierzchni 1–5 ha (81,3%), następnie 5–10 ha (13,4%), a najmniejszy gospodarstwa – 15 ha i więcej (0,4%).

Liczba gospodarstw indywidualnych, w których końcowa produkcja rolnicza przeznaczona była głównie (w tym wyłącznie) na samozaopatrzenie wyniosła 10,6 tys. (5,1% w skali kraju)

Mapa 7. Udział gospodarstw indywidualnych produkujących głównie (w tym wyłącznie) na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego w gospodarstwach indywidualnych ogółem według gmin w 2020 r.

Największy udział gospodarstw indywidualnych produkujących głównie (w tym wyłącznie) na samozaopatrzenie gospodarstwa domowego w gospodarstwach indywidualnych ogółem zanotowano w gminie Świnna, a najmniejszy w gminie Krzanowice

* * *

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Katowicach

Dyrektor Aurelia Hetmańska

tel: 32 779 12 48

Rozpowszechnianie:

Informatorium

tel: 32 779 12 33, 32 779 12 34

Śląski Ośrodek Badań Regionalnych

tel: 32 779 12 63

e-mail: A.Stachanczyk@stat.gov.pl

katowice.stat.gov.pl

@Katowice_STAT

@StatKatowice

Powiązane opracowania:

Publikacja GUS pt. *Powszechny Spis Rolny 2020. Metodologia i organizacja badania*

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rolnictwo-lesnictwo/psr-2020/powszechny-spis-rolny-2020-metodologia-i-organizacja-badania,3,1.html>

Ważniejsze pojęcia i wyjaśnienia metodologiczne zawarto w wyżej wymienionych opracowaniach.

Temat dostępny w bazach danych:

Bank Danych Lokalnych – Powszechne Spisy Rolne – PSR 2020

<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>